

O‘zbekiston Respublikasi
Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi

***5110600-Tarix o‘qitish metodikasi* bakalavriat ta’lim
yo‘nalishining malaka talablari**

Toshkent

SO‘Z BOSHI

1. ISHLAB CHIQILGAN VA KIRITILGAN:

- Oliy va o‘rta maxsus, kasb-hunar ta’limini Rivojlantirish markazi;
- Toshkent davlat pedagogika universiteti.

2. TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi huzuridagi Oliy va o‘rta maxsus, kasb-hunar ta’limi yo‘nalishlari bo‘yicha o‘quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashning 201_ yil «__» _____ dagi ____ - sonli yig‘ilishida ma’qullangan.

3. JORIY ETILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi.

Mazkur malaka talabni O‘zbekiston Respublikasi xududida rasmiy chop etish huquqi O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r	bet
1. 5110600-Tarix o‘qitish metodikasi bakalavriat ta’lim yo‘nalishining umumiy tasnifi	1
1.1. Qo‘llanish sohasi	1
1.2. <i>5110600-Tarix o‘qitish metodikasi</i> bakalavriat ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha kasbiy faoliyatlari tasnifi	1
2. 5110600-Tarix o‘qitish metodikasi bakalavriat ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga qo‘yiladigan umumiy talablar	3
2.1. Bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga qo‘yiladigan umumiy talablar	3
2.2. <i>5110600-Tarix o‘qitish metodikasi</i> ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy faoliyatlariga qo‘yiladigan malaka talablari	3
3. 5110600-Tarix o‘qitish metodikasi bakalavriat ta’lim yo‘nalishi o‘quv rejasi fan dasturlari mazmuniga qo‘yiladigan umumiy talablar.....	4
3.1. O‘quv reja fanlari bloklari mazmuniga qo‘yiladigan umumiy talablar	5
3.2. <i>5110600-Tarix o‘qitish metodikasi</i> bakalavriat ta’lim yo‘nalishi o‘quv rejasidagi yuklama hajmi	7

1. 5110600-Tarix o'qitish metodikasi bakalavriat ta'lim yo'nalishining umumiy tasnifi

5110600-Tarix o'qitish metodikasi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar tayyorlovchi oliy ta'limning o'quv reja va fan dasturi asosida amalga oshiriladi. Fan dasturlarining nazariy va amaliy mashg'ulotlarini to'liq o'zlashtirgan, yakuniy davlat attestatsiyasidan muvaffaqiyatli o'tgan shaxsga «bakalavr» malaka(daraja)si hamda oliy ma'lumot to'g'risidagi davlat namunasidagi rasmiy hujjat(lar) beriladi.

O'quv reja va fan dasturining me'yoriy muddati, o'qish shakli va mos malaka(daraja)si 1-jadvalda keltirilgan.

1-jadval

O'quv rejasi va fan dasturda ko'zda tutilgan o'quv shakli, me'yoriy muddati va unga muvofiq malaka darajasi

O'quv reja va fan dasturining nomi	Malaka (daraja)	O'quv reja va fan dasturini o'zlashtirishning me'yoriy muddati
Bakalavriatning o'quv reja va fan dasturi	Bakalavr	4 yil

1.1. Qo'llanish sohasi

1.1.1. Oliy ta'limning ushbu malaka talabi **5110600-Tarix o'qitish metodikasi** ta'lim yo'nalishi bo'yicha oliy ma'lumotli bakalavrlar tayyorlash o'quv reja va fan dasturlarining o'zlashtirilishini amalga oshirishda O'zbekiston Respublikasi hududidagi barcha oliy ta'lim muassasalari uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2. Oliy ta'lim muassasasi mazkur bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha kadrlar tayyorlash vakolatiga ega bo'lganda malaka talab asosida o'quv reja va fan dasturlarini amalga oshirish huquqiga ega deb hisoblanadi.

1.1.3. Malaka talabning asosiy foydalanuvchilari:

– mazkur ta'lim yo'nalish bo'yicha fan, texnika va ijtimoiy soha yutuqlarini hisobga olgan holda o'quv reja va fan dasturlarini sifatli ishlab chiqish, samarali amalga oshirish va yangilash uchun mas'ul oliy ta'lim muassasalarining professor - o'qituvchilari;

– ta'lim yo'nalishining o'quv reja va fan dasturlarini o'zlashtirish bo'yicha o'quv-tarbiya faoliyatini samarali amalga oshiruvchi barcha xodimlari va talabalari;

– o'z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta'lim muassasalarining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o'quv bo'limi boshlig'i, dekanlar va kafedra mudirlari);

– bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya va imtihon komissiyalari;

– oliy ta'lim muassasasini moliyalashtirishni ta'minlovchi organlar;

– oliy ta'lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli Davlat organlari;

– ta'lim yo'nalishi(tarkibi)ning bakalavriat ta'lim yo'nalishlaridan birini ixtiyoriy tanlash huquqiga ega bo'lgan abituriyentlar va boshqa manfaatdorlar.

1.2. 5110600-Tarix o'qitish metodikasi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrning kasbiy faoliyatlari tasnifi

1.2.1. 5110600-Tarix o'qitish metodikasi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari:

5110600-Tarix o'qitish metodikasi bakalavriat ta'lim yo'nalishi - umumiy o'rta ta'lim maktablari, o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasalari uchun bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha pedagogik kadr jarayonida foydalaniladigan fanlar, pedagogik faoliyat vositalari, usullari, metodlari;

O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi va tarmoq ilmiy-tadqiqot institutlarida

hamda mustaqil tadqiqotchi sifatida ilmiy-pedagogik tadqiqot ishlari bilan shug'ullanish; ommaviy axborot vositalari, davlat boshqaruvi organlari, boshqa davlat va nodavlat muassasalarida kasbiy faoliyat yuritish kabi kompleks masalalar majmuasini qamrab oladi.

1.2.2. 5110600-Tarix o'qitish metodikasi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining ob'ektlari:

- ta'lim jarayoni; o'qitishning pedagogik texnologiyalari va metodlari;
- ta'limning nazariy masalalari; o'qitish metodikasi;
- loyihalashtirish asosida o'quv jarayonini boshqarish texnologiyalari, ma'ruza, amaliy va laboratoriya mashg'ulotlarini loyihalashtirish va tashkil etish jarayoni, shaxsiy va kasbiy axborot maydonini shakllantirish jarayoni, maktabdan tashqari ta'lim muassasalari ta'lim-tarbiya jarayoni; ta'lim sohasidagi muammolar va ularning echimlarini topishni tashkil etish jarayoni; ta'limni boshqarish va pedagogik jarayonni tashkil etish;
- mos ixtisoslik bo'yicha ilmiy-tadqiqot jarayonlari, ma'naviy-ma'rifiy targ'ibot ishlari jarayonlari.

5110600-Tarix o'qitish metodikasi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy faoliyati quyidagilarni qamrab oladi:

- umumiy o'rta ta'lim, o'rta maxsus, kasb-hunar ta'lim muassasalarida "O'zbekiston tarixi", "Jahon tarixi", "SHaxs va jamiyat" va tarixga oid fanlaridan o'rnatilgan tartibda dars berish;

- umumiy o'rta ta'lim maktablari, akademik litseylar va kasb-hunar, kollejlari, maktabdan tashqari muassasalarida ishlash;

- ta'lim tizimida kabinet mudiri, laborant va unga tenglashtirilgan lavozimlarda ishlash;

- mos ta'lim yo'nalishlar bo'yicha ta'limni amalga oshiruvchi vazirliklar, uning tarmoq boshqarmalari va muassasalarida metodist bo'lib ishlash;

- ijtimoiy-gumanitar fanlar yo'nalishidagi ilmiy-tadqiqot tashkilotlarida kichik ilmiy xodim bo'lib ishlash;

- mahalliy o'z-o'zini boshqarish organlari hamda joylardagi ma'naviyat va ma'rifat markazlarida ishlash;

- ishlab chiqarish sohalarida, kasbiy ta'lim pedagogikasi va texnologiyasi, o'qitishning didaktik vositalarini ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish.

1.2.3. 5110600-Tarix o'qitish metodikasi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari

- pedagogik;
- ilmiy-tadqiqot;
- ma'naviy-ma'rifiy;
- tashkiliy-boshqaruv;

Ta'lim yo'nalishi yo'nalishlari bo'yicha tayyorlangan bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining muayyan turlari ta'lim jarayonining manfaatdor ishtirokchilari bilan hamkorlikda oliy ta'lim muassasasi tomonidan aniqlanadi.

1.2.4. Ta'lim yo'nalishi bakalavrlarning kasbiy moslashuv imkoniyatlari

Bitiruvchilar kasbiy qayta tayyorlashdan o'tgandan keyin oliy, umumiy o'rta ta'lim, o'rta maxsus va kasb-hunar ta'lim muassasalarida ta'limning vakolatli boshqaruv organlari tomonidan aniqlanadigan turdosh (sohaga mos) fanlarni o'qitish imkoniyatiga ega bo'ladi.

1.2.5. Ta'limni davom ettirish imkoniyatlari:

5110600-Tarix o'qitish metodikasi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavr 5A110601-Ijtimoiy-gumanitar fanlarni o'qitish metodikasi (tarix) magistratura mutaxassisligi bo'yicha ikki yildan kam bo'lmagan muddatda o'qishni davom ettirishi mumkin.

SHuningdek, o'rnatilgan tartibda mustaqil tadqiqotchilik asosida ilmiy-tadqiqot ishlarini

olib borishi mumkin.

2. 5110600-Tarix o'qitish metodikasi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga qo'yiladigan umumiy talablar

2.1. Bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga qo'yiladigan umumiy talablar:

Bakalavr:

- fuqarolik jamiyatining dolzarb masalalarini bilishi, O'zbekiston rivojlantirish strategiyasiga asoslangan faol hayotiy nuqtai nazarga;

- dunyoqarash bilan bog'liq falsafiy bilimlarga tizimli ega bo'lishi, mustaqil tahlil qila olishi, kasbiy faoliyatida ularni hisobga olib bilishi;

- xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid xujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, tabiiy ilmiy fanlar bo'yicha kasbiy faoliyati doirasida zaruriy bilimlarga ega bo'lishi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asosda hayotda va o'z kasb faoliyatida foydalanishini bilishi;

- axborot yig'ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo'lishi, o'z kasbiy faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olishi;

- tegishli bakalavriat yo'nalishi bo'yicha raqobotbardosh umumkasbiy tayyorgarlikka ega bo'lishi;

- yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o'z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olishi;

- sog'lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to'g'risida ilmiy tasavvur hamda e'tiqodga, o'zini jismoniy chiniqtirish o'quv va ko'nikmalariga ega bo'lishi lozim.

Bakalavr:

- ta'lim yo'nalishi bo'yicha oliy ma'lumotli shaxslar egallashi lozim bo'lgan lavozimlarda mustaqil ishlashga;

- tegishli bakalavriat yo'nalishi doirasida tanlangan mutaxassislik bo'yicha maistraturada oliy ta'limni davom ettirishga;

- kadrlarni qayta tayyorlash va malaka oshirish tizimida qo'shimcha kasb ta'limi olish uchun tayyorlanadilar.

2.2. 5110600-Tarix o'qitish metodikasi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy faoliyatlariga qo'yiladigan malaka talablari

pedagogik faoliyatida:

ta'lim mazmunini belgilash tamoyillari va mezonlariga rioya etish, o'quv materiallarini tanlash va tizimlashtirishga doir zamonaviy yondashuvlarni hisobga olish, o'quv materiallarini modellashtirish;

yaxlit pedagogik jarayonning umumiy qonun, qonuniyat va tamoyillariga amal qilish, ta'lim-tarbiya jarayonida gnoseologik, tashkiliy, psixologik, didaktik, sotsiologik va kibernetik qonuniyatlarning uyg'unligiga erishish;

ta'lim-tarbiya jarayoni tarkibiy qismlari (maqsad, natija, mazmun, shakl, metod va vosita)ning o'zaro aloqadorligi va umumiylikini hisobga olish;

ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishning asosiy va yordamchi shakllaridan unumli foydalanish; o'quvchilarning bo'sh vaqtini samarali tashkil etish va o'tkazish;

ta'lim-tarbiyaning xilma-xil metodlarini, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni oqilona tanlay olish, ijodiy yondashuv asosida metod va texnologiyalarning milliy mentalitetga mosligini ta'minlash **qobiliyatlariga ega bo'lishi kerak.**

Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:

ilmiy-tadqiqot institutlari va ilmiy markazlarda ta'lim yo'nalishlaridagi fanlar va ularni o'qitish metodikasiga oid mavzularda tadqiqot olib borish;

internet tarmog'ida eng yangi ilmiy yutuqlar haqidagi ma'lumotlarni maqsadga yo'nalgan holda qidirish va topish;

ta'lim yo'nalishlaridagi fanlarga oid ilmiy to'plamlar, mahalliy va chet el ilmiy-tadqiqot yutuqlarini o'rganish;

ilmiy-tadqiqot ishlanmalarini tayyorlash, soha adabiyotlari ekspertizasini amalga oshirishda qatnashish;

ma'lumotlarni jamlash, qayta tayyorlash, mavzu bo'yicha ilmiy ma'lumotlarni tizimli tahlil qilish;

tadqiqot natijalari va ishlanmalarini tatbiq etish ***qobiliyatlariga ega bo'lishi kerak.***

Ma'naviy-ma'rifiy faoliyatida:

ma'naviy-ma'rifiy ishlarni rejalashtira olishi, uni tashkil etish metodikasini egallash, o'quvchilar ongiga milliy istiqloq g'oyasini singdirish;

o'quvchilarda mafkuraviy va axborot xurujlariga qarshi immunitetni yuzaga keltirish metod va texnologiyalarini bilishi;

globallashuv sharoitida kechayotgan jarayonlarda axborot kommunikatsiya texnologiyalarining o'rni va ta'siri haqida tushuntirish ishlarini olib borish;

mahallalarda ma'naviy-axloqiy tarbiya masalalari bo'yicha individual suhbat o'tkazish;

milliy urf-odat va marosimlarni o'tkazishda, umuminsoniy qadriyatlar, mehr-muruvvat, bag'rikenglik, vatanparvarlik, sadoqat kabi yuksak insoniy fazilatlarini ochib berish ***qobiliyatlariga ega bo'lishi kerak.***

Tashkiliy-boshqaruv faoliyatda:

pedagogik va axborot texnologiyalardan foydalangan holda ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash mexanizmlarini ishlab chiqish;

atrof-muhitni muhofaza qilish va mehnat xavfsizligi talablariga mos kelishi borasida ishlab chiqarish jarayonlarini nazorat qilish;

jamoada ijtimoiy va ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish va boshqarish;

fikrlar har xil bo'lgan sharoitda to'g'ri qaror qabul qilish;

bajarayotgan faoliyati bo'yicha ish rejasini tuzish, nazorat qilish va amalga oshirilgan ishning natijalarini baholash ***qobiliyatlariga ega bo'lishi kerak.***

3. 5110600-Tarix o'qitish metodikasi bakalavriat ta'lim yo'nalishi o'quv rejasi va fan dasturlari mazmuniga qo'yiladigan umumiy talablar

5110600-Tarix o'qitish metodikasi bakalavriat ta'lim yo'nalishi o'quv rejasi va fan dasturlari umumiy o'rta va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi bilan uzluksizlik va uzviylik ta'minlanishini inobatga olgan holda ishlab chiqilishi va talabalarning quyidagi majburiy fanlar bloklarini o'zlashtirishini nazarda tutishi zarur:

- gumanitar va tabiiy ilmiy fanlar;
- umumkasbiy fanlar;
- ixtisoslik fanlar;
- qo'shimcha fanlar.

Kasb faoliyati ko'nikmalarini egallash uchun malaka amaliyotlari o'tilishi nazarda tutilishi shart.

O'quv rejalar majburiy o'quv fanlari bilan bir qatorda talabalar tanlagan fanlarni ham o'z ichiga olishi shart.

Bakalavriat ta'lim yo'nalishi o'quv rejasi va fanlar dasturlarini o'zlashtirishda talabalarning o'quv fanlariga oid bir qancha masalalar va muammolar bo'yicha mustaqil bilim olishi nazarda tutilishi lozim.

Bakalavriat ta'lim yo'nalishi o'quv rejasiga muvofiq ravishda yakuniy davlat attestatsiyasi bilan tugallanishi shart.

3.1. O'quv reja fanlari bloklari mazmuniga qo'yiladigan umumiy talablar ***Gumanitar va ijtimoiy-iqtisodiy fanlar bloki bo'yicha:***

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi tomonidan tasdiqlanadigan oliy ta’limning bakalavriat ta’lim yo‘nalishlari o‘quv rejalaridagi gumanitar va tabiiy-ilmiy fanlar blokiga qo‘yiladigan umumiy talablar asosida belgilanadi;

Tabiiy ilmiy fanlar bo‘yicha:

umumiy o‘rta va o‘rta maxsus, kasb-hunar ta’limi bilan uzviylik hamda uzluksizlikni inobatga olgan holda axborot-kommunikatsion texnologiyalar, axborot to‘plash, ularni qayta ishlash va uzatish usullarining qishloq xo‘jaligi sohasidagi o‘rni va ahamiyati haqida oliy darajadagi tasavvurlarni shakllantirishi;

tabiiy va ilmiy fanlarning o‘zaro fundamental birligi; zamonaviy tabiiy hodisalarni tadqiq etish konsepsiyasi; tabiatdan oqilona foydalanish va inson faoliyatining ekologik tamoyillari; tabiatga putur etkazmaydigan texnologiyalar yaratish istiqbollari haqidagi ilmiy tasavvurlarni shakllantirishi;

Umumkasbiy fanlar bloki bo‘yicha:

matematik va tabiiy-ilmiy fanlar bilan ixtisoslik fanlar o‘rtasida ilmiy va nazariy bog‘liqlikni ta’minlashi;

ixtisoslik fanlarni o‘rganish va chuqur egallash uchun zarur bo‘lgan fundamental umumkasbiy bilimlarni, amaliy ko‘nikma va o‘quvlarni shakllantirishi;

ta’lim oluvchilarning umumkasbiy madaniyati va intellektini rivojlantirishi;

umumkasbiy vazifalarni hal etishda fan va ta’limning zamonaviy muammolariga doir bilimlardan foydalanishga tayyorlashi hamda muvaffaqiyatli amalga oshirishga doir axboriy-didaktik ta’minotni yaratish malakasini tarkib toptirishi;

kasbiy faoliyatning ilmiy sohasidagi o‘zgarishlarni anglash, tahlil etish, umumlashtirish, aniq xulosalar qabul qilish ko‘nikma va malakalarini shakllantirishi;

zamonaviy ta’lim va innovatsion tendensiyalarni hisobga olgan holda, kasbiy o‘z-o‘zini rivojlantirish yo‘nalishlarini belgilab berishi;

birlamchi manbalar asosida kasbiy bilimlarni rivojlantirish, kasbiy shakllanish va ijtimoiylashtirish imkoniyatini taqdim etishi;

modelli tasavvurlarni tajriba usullari va olingan natijalarni qayta ishlash yo‘riqlariga oid bilimlarni amalda qo‘llash ko‘nikmalarini ta’minlashi;

psixika, shaxs, faoliyat, muloqot, bilish jarayonlari, irodaviy sifatlar, hissiy holatlar, individual-xususiyatlarga doir bilim, ko‘nikma va malakalarni shakllantirish, hamda bo‘lajak pedagog mutaxassislar tomonidan psixik taraqqiyot qonuniyatlari, davrlari, mexanizmlari, omillari va shart-sharoitlari haqidagi zamonaviy ilmiy bilimning o‘zgartirilishini tashkil etish;

psixologiyaning mohiyati, psixika va ong tushunchalari, psixik jarayonlar, holatlar, xususiyatlar, psixik rivojlanish va uning o‘ziga xos xususiyatlari, yosh davrlari tasnifi, psixik taraqqiyotning turli bosqichlari uchun xos psixofiziologik va psixologik xususiyatlar haqidagi bilimlar bilan qurollantirish;

bo‘lajak o‘qituvchilarni zamonaviy pedagogik fanining nazariy-tarixiy asoslari va o‘qituvchi mahoratiga doir bilimlar bilan qurollantirish, O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni va “Kadrlar tayyorlash milliy dasturi” talablari asosida ta’lim-tarbiya jarayonini oqilona tashkil etish, pedagogik merosdan samarali foydalanish, real ta’lim amaliyotida yuksak pedagogik mahorat va o‘qituvchi nutqi madaniyatini namoyon eta olishga o‘rgatish;

talabalarni Kadrlar tayyorlash milliy dasturi asosida o‘quvchilarni ma’naviy-axloqiy tarbiyalash va ta’limni samarali tashkil etishga o‘rgatish;

o‘quv-tarbiya jarayonini samarali boshqarish, o‘quv-me’yoriy hujjatlar bilan ishlash hamda ta’lim olganlikni tashxis etish qonuniyat va tamoyillari bilan tanishtirish;

milliy va jahon pedagogik fikrlari taraqqiyoti bilan tanishtirish hamda pedagogik merosdan samarali foydalanish ko‘nikma va malakalarini shakllantirish;

global doirada ta’lim tizimi rivojlanishining holati, asosiy yo‘nalishlari va qonuniyatlarini tahlil etish, milliy va hududiy o‘ziga xosliklardagi umumiy ko‘rinishlarni ochib berish, xalqaro

pedagogik tajribaning ijobiy va salbiy jihatlari, milliy pedagogik madaniyatni boyitish shakl va metodlarini aniqlashtirish;

talabalarni o'qituvchi faoliyatida kasbiy mahoratning tutgan o'rni, mazmun-mohiyatiga doir nazariy bilimlar hamda pedagogik faoliyatning turli ko'rinishlarida o'qituvchining muomala madaniyati, og'zaki va yozma nutq madaniyati, o'quvchilar bilan aloqa o'rnatish va muloqotga kirisha olish metodikasini to'liq o'zlashtirishlariga erishish lozim.

Ixtisoslik fanlar bloki bo'yicha:

bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha muvofiq kasb faoliyati sohalarida erishilgan asosiy yutuqlar, muammolar va ularning rivojlanish istiqbollari haqida tasavvur hosil qilishi;

tegishli bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha maxsus bilimlarni, kasb faoliyati ko'nikmalari va uquvlarini shakllantirishi;

ixtisoslikning aniq kasbiy va ilmiy yo'nalishlari bilan tanishtirish, kasb faoliyati xususiyatlari, faoliyatning ustuvor jihatlari, malakaviy talab hamda egallanishi zarur bo'lgan asosiy malakalarni tarkib toptirishi;

kasbiy-yo'naltirilgan talablar, ijtimoiy madaniy sifatlar, mutaxassislikka xos bo'lgan sifatlar (kasbiy yo'nalganlik, bilimdonligi, kasbiy layoqat)ni rivojlantirishi;

bo'lajak kasbiy faoliyat individual metodining asosi sifatida, o'quv-pedagogik harakatlarning reproduktiv va ijodiy usullarini shakllantirish; muhim kasbiy sifatlarni rivojlantirish, kasbiy va shaxsiy o'zini rivojlantirish ehtiyojini yuzaga keltirishi;

aniq pedagogik vaziyatda ma'lum masalalarni ajratib olish va ularni hal qilish usuli sifatida pedagogik tafakkurni rivojlantirishi;

talabaning muayyan magistratura mutaxassisligi bo'yicha kelgusida ta'limni davom ettirishga ongli munosabatda bo'lishiga ko'maklashishni *ta'minlashi lozim.*

Qo'shimcha fanlar bloki bo'yicha:

talabalarining bakalavriat ta'lim fanlari bo'yicha qo'shimcha ravishda chuqur bilim olishga bo'lgan ehtiyojini qondirishi;

mehnat bozorida raqobatbardoshlikni ta'minlashi hamda ta'lim xizmatlari sohalari rivojini jadallashtirishi;

jamiyatni pedagogizatsiyalash sharoitida pedagogik profilaktikani tashkil etish va amalga oshirish malakasini tarkib toptirishi;

kasbiy faoliyat strategiyasi va taktikasini to'g'ri tanlay olish, kasbiy nuqtai nazarning barqarorligini ta'minlashi;

ta'lim sifatiga qo'yilayotgan talablar va mehnat bozori kon'yunkturasi tez o'zgarayotgan sharoitda bakalavriat ta'lim yo'nalishlari bo'yicha o'quv rejalar va fanlar dasturlarining moslashuvchanligini *ta'minlashi lozim.*

Tanlov fanlari:

Ta'lim yo'nalishi bo'yicha fan, texnika va texnologiyalarning zamonaviy yutuqlari, kadrlar buyurtmachilari talablaridan kelib chiqqan holda tanlov fanlarining tarkibi va ularning mazmuniga qo'yilgan talablar OTM Kengashi tomonidan belgilanadi.

3.2. 5110600 – Tarix o'qitish metodikasi bakalavriat ta'lim yo'nalishi o'quv rejasidagi yuklama hajmi

Barcha turdagi auditoriya va auditoriyadan tashqari o'quv ishlarini o'z ichiga olgan o'quv yuklamasining eng yukori hajmi xaftasiga 52 soat qilib belgilanadi. Ishlab chiqarishdan ajralgan holda (kunduzgi) o'qish shakli uchun auditoriya mashg'ulotlarining eng yuqori xajmi xaftasiga 30 soatgacha qilib belgilanishi mumkin.

O'kishning normativ muddati to'rt yil bo'lgani holda o'quv jarayoni 204 xafta davom etishi zarur.

O'quv davrining umumiy hajmi quyidagicha taqsimlanadi:

- nazariy ta'lim - 60 - 70%;
- attestatsiya - 8 - 10 %;

- ta'til -12 - 16 %;
- malaka amaliyoti - 6 - 12 %;
- bitiruv malakaviy ishi - 2-3%.

Nazariy ta'lim hajmi "Gumanitar" bilim sohasiga muvofiq fanlar bloklari bo'yicha quyidagicha taqsimlanadi:

gumanitar va tabiiy ilmiy fanlar	23,22 %;
umumkasbiy fanlar	50,00 %;
ixtisoslik fanlar	21,07 %;
qo'shimcha fanlar	5,71 %.

Ilova

5110600- Tarix o'qitish metodikasi bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha ta'lim dasturining tuzilishi

T.r.	Fanlar bloklari va bloklarining nomlari	Umumiy yuklamaning hajmi, soatlarda
1.00	Gumanitar va tabiiy ilmiy fanlar	1530
1.01	Fuqarolik jamiyati	94
1.02	Falsafa	128
1.03	Dinshunoslik	64
1.04	O'zbek (rus) tili	150
1.05	Xorijiy til	356
1.06	Jismoniy tarbiya va sport*	128
1.07	Axborot-kommunikatsion texnologiyalar	184
1.08	Matematika	232
1.09	YOsh fiziologiyasi va gigiena	58
1.10	Ekologiya va tabiatni muhofaza qilish	58
1.11	Tanlov fanlar	78
2.00	Umumkasbiy fanlar	3275
2.01	Umumiy psixologiya	238
2.02	Umumiy pedagogika	268
2.03	Tarix o'qitish metodikasi	270

2.04	SHaxs va jamiyat o'qitish metodikasi	140
2.05	Jahon tarixi	913
2.06	O'zbekiston tarixi	664
2.07	YOrdamchi tarix fanlari	140
2.08	Markaziy Osiyo xalqlari tarixi	140
2.09	Tarixshunoslik	120
2.10	Manbashunoslik	140
2.11	Tarixiy o'lkashunoslik va turizm	102
2.12	O'zbek davlatchiligi tarixi	140
3.00	Ixtisoslik fanlari	1407
3.01	Arxeologiya	124
3.02	Etnologiya	122
3.03	Arxivshunoslik	84
3.04	Muzeyshunoslik	108
3.05	Tarixiy geografiya	177
3.06	Tarix fanining nazariy asoslari	106
3.07	Markaziy Osiyoning qadimgi yozma yodgorliklari	172
3.08	Tarix o'qitishda texnologiyalar va loyihalashtirish	108
3.09	<i>Tanlov fanlari</i>	406
4.00	Qo'shimcha fanlar	376
	JAMI	6588
	Malakaviy amaliyot	1296
	Bitiruv malakaviy ishi himoyasi bilan	324
	Attestatsiyalar	864
	JAMI	2484
	HAMMASI	9072

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

D.U.Ergashev

Bibliografik ma'lumotlar

UDK: 002: 651. 1/7

Guruh T 55

OXS 01.040.01

Tayanch so'zlar:

Davlat ta'lim standarti, malaka talablari, o'quv reja, kompetensiya, modul, kasbiy faoliyat sohasi, kasbiy faoliyat ob'ekti, kasbiy faoliyat turi, amaliyot, amaliyot ob'ekti, kadrlar sifati, yuklama, yuklama hajmi

110000-Pedagogika ta'lim sohasi bo'yicha bakalavriat ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari malaka talablari loyihasini ishlab chiqishda oliy ma'lumotli kadrlar tayyorlashning xorijiy tajribalaridan foydalanilganligi haqida

MA'LUMOTNOMA

Ushbu **110000-Pedagogika ta'lim sohasi bo'yicha bakalavriat ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari malaka talablari loyihasini ishlab chiqishda AQSH, Buyuk Britaniya, Germaniya, Xitoy Xalq Respublikasi, Yaponiya, Janubiy Koreya va boshqa xorijiy mamlakatlari oliy o'quv yurtlarida pedagogik ta'lim sohasi uchun kadrlar tayyorlash tajribasidan foydalanildi.**

110000-Pedagogika ta'lim sohasi bo'yicha bakalavriat ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari malaka talablari loyihasini ishlab chiqishda xorijiy mamlakatlarda pedagogik kadrlar tayyorlash vaqtining ko'p qismi malaka amaliyotini o'tkazishga sarflanishi tanqidiy tahlil qilindi. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2015 yil 10 yanvardagi 3-sonli Qarori asosida standartning yangi loyihasida bakalavriat ta'lim yo'nalishlari talabalarining malaka amaliyotlarini o'tkazish muddati 24 hafta qilib olindi.

110000-Pedagogika ta'lim sohasi bo'yicha bakalavriat ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari malaka talablari asosida kadrlar tayyorlovchi oliy o'quv yurtlarida bakalavriat talabalarini ilmiy-tadqiqot ishlariga jalb etilishini inobatga olib, malaka talablarida ilmiy-tadqiqot faoliyati ham nazarda tutilgan.

Ilg'or xorijiy mamlakatlardagi pedagogika ta'lim sohasi bo'yicha kadrlar tayyorlovchi oliy ta'lim muassasalarida o'qitiladigan fanlar nomini hisobga olib, o'quv rejasida fan bloklari tarkibi yangilandi.

Xorijiy mamlakatlarda oliy pedagogika ta'lim sohasi bo'yicha kadrlar tayyorlovchi ta'lim muassasalari talabalarining kelgusi faoliyatini hisobga olib ularning tanlovi bo'yicha fan o'rganish imkoniyatini berish, ya'ni ta'limni demokratlashtirishni nazarda tutishini e'tiborga olib, ushbu **110000-Pedagogika ta'lim sohasi** bo'yicha bakalavriat ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining o'quv rejasidagi tanlov fanlari hajmi oldingi avlod o'quv rejasiga nisbatan oshirildi.

Pedagogika ta'lim sohasi bo'yicha ilmiy va ilmiy pedagogik kadrlar tayyorlashda xorijiy tajribadan keng foydalanish maqsadida malaka talablarda magistratura talabalarini mamlakatimiz hamda xorijiy ilmiy va ta'lim muassasalarida stajirovka o'tkazilishi mo'ljallangan.

TDPU o'quv ishlari bo'yicha prorektor

D.U.Ergashev

O'zbekiston Respublikasi Oliy va O'rta maxsus ta'lim vazirligining Toshkent davlat pedagogika universiteti bakalavriat ta'lim yo'nalishi uchun yangidan yaratiladigan malaka talablariga kiritiladigan kadrlar iste'molchilarining bakalavriat ta'lim yo'nalishi bitiruvchilari kasbiy faoliyatlariga qo'yiladigan umumiy malaka (kasbiy kompetentlik) talablari

Bakalavriat ta'lim yo'nalishi		Bakalavriat ta'lim yo'nalishlari uchun yangidan yaratiladigan malaka talablariga kiritiladigan kadrlar iste'molchilarining bakalavriat ta'lim yo'nalishi bitiruvchilari kasbiy faoliyatlariga qo'yiladigan umumiy malaka (kasbiy kompetentlik) talablari
SHifri	nomi	
5110600	Tarix o'qitish metodikasi	<p>Kasbiy faoliyatning sohalari: -Ta'lim tizimida O'zbekiston tarixi, Jahon tarixi va tarixga oid fanlaridan o'qituvchi lavozimlarda ishlash, ijtimoiy-gumanitar yo'nalishidagi ilmiy-tadqiqot tashkilotlarda kichik ilmiy xodim bo'lib ishlash, nodavlat notijorat va jamoat tashkilotlarida hamda boshqa muassasalarda ishlash, mutaxassisligi doirasida pedagogik faoliyat bilan bog'liq kompleks masalalar majmuasini qamrab oladi.</p> <p>Kasbiy faoliyatning ob'ektlari: ta'lim jarayoni; o'qitishning pedagogik texnologiyalari va metodlari; ta'limning nazariy masalalari; o'qitish metodikasi; loyihalashtirish asosida o'quv jarayonini boshqarish texnologiyalari, ma'ruza, amaliy va laboratoriya mashg'ulotlarini loyihalashtirish va tashkil etish jarayoni, shaxsiy va kasbiy axborot maydonini shakllantirish jarayoni, maktabdan tashqari ta'lim muassasalari ta'lim-tarbiya jarayoni; ta'lim sohasidagi muammolar va ularning echimlarini topishni tashkil etish jarayoni; ta'limni boshqarish va pedagogik jarayonni tashkil etish; mos ixtisoslik bo'yicha ilmiy-tadqiqot jarayonlari, ma'naviy-ma'rifiy targ'ibot ishlari jarayonlari</p>

Kasbiy faoliyatning turlari:

- *pedagogik;*
- *ilmiy-tadqiqot;*
- *ma'naviy-ma'rifiy;*
- *tashkiliy-boshqaruv;*

Kasbiy faoliyatning umumiy malaka talablari:

- fuqarolik jamiyatining dolzarb masalalarini bilishi, O'zbekiston rivojlantirish strategiyasiga asoslangan faol hayotiy nuqta nazarga;
- dunyoqarash bilan bog'liq falsafiy bilimlarga tizimli ega bo'lishi, mustaqil tahlil qila olishi, kasbiy faoliyatida ularni hisobga olishi;
- xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid xujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, tabiiy ilmiy fanlar bo'yicha kasbiy faoliyati doirasida zaruriy bilimlarga ega bo'lishi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asosda xayotda va o'z kasb faoliyatida foydalana bilishi;
- axborot yig'ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo'lishi, o'z kasbiy faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olishi;
- tegishli bakalavriat yo'nalishi bo'yicha raqobotbardosh umumkasbiy tayyorgarlikka ega bo'lishi;
- yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o'z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olishi;
- sog'lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to'g'risida ilmiy tassavvur hamda e'tiqodga, o'zini jismoniy chiniqtirish o'qquv va ko'nikmalariga ega bo'lishi lozim.

Bakalavr:

- ta'lim yo'nalishi bo'yicha oliy ma'lumotli shaxslar egallashi lozim bo'lgan lavozimlarda mustaqil ishlashga;
- tegishli bakalavriat yo'nalishi doirasida tanlangan mutaxassislik bo'yicha magistraturada oliy ta'limni davom ettirishga;
- kadrlarni qayta tayyorlash va malaka oshirish tizimida qo'shimcha kasb ta'limi olish uchun tayyorlanadilar.

2.2. 5111600- Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy faoliyatlariga qo'yiladigan malaka talablari pedagogik faoliyatida:

ta'lim mazmunini belgilash tamoyillari va mezonlariga rioya etish, o'quv materiallarini tanlash va tizimlashtirishga doir zamonaviy yondashuvlarni hisobga olish, o'quv materiallarini modellashtirish;

yaxlit pedagogik jarayonning umumiy qonun, qonuniyat va tamoyillariga amal qilish, ta'lim-tarbiya jarayonida gnoseologik, tashkiliy, psixologik, didaktik, sotsiologik va kibernetik qonuniyatlarning uyg'unligiga erishish;

ta'lim-tarbiya jarayoni tarkibiy qismlari (maqsad, natija, mazmun, shakl, metod va vosita)ning o'zaro aloqadorligi va umumiylikini hisobga olish;

ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishning asosiy va

	<p>yordamchi shakllaridan unumli foydalanish; o'quvchilarning bo'sh vaqtini samarali tashkil etish va o'tkazish;</p> <p>ta'lim-tarbiyaning xilma-xil metodlarini, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni oqilona tanlay olish, ijodiy yondashuv asosida metod va texnologiyalarning milliy mentalitetga mosligini ta'minlash <i>qobiliyatlariga ega bo'lishi kerak.</i></p> <p>Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:</p> <p>ilmiy-tadqiqot institutlari va ilmiy markazlarda ta'lim yo'nalishlaridagi fanlar va ularni o'qitish metodikasiga oid mavzularda tadqiqot olib borish;</p> <p>internet tarmog'ida eng yangi ilmiy yutuqlar haqidagi ma'lumotlarni maqsadga yo'nalgan holda qidirish va topish;</p> <p>ta'lim yo'nalishlaridagi fanlarga oid ilmiy to'plamlar, mahalliy va chet el ilmiy-tadqiqot yutuqlarini o'rganish;</p> <p>ilmiy-tadqiqot ishlanmalarini tayyorlash, soha adabiyotlari ekspertizasini amalga oshirishda qatnashish;</p> <p>ma'lumotlarni jamlash, qayta tayyorlash, mavzu bo'yicha ilmiy ma'lumotlarni tizimli tahlil qilish;</p> <p>tadqiqot natijalari va ishlanmalarini tatbiq etish <i>qobiliyatlariga ega bo'lishi kerak.</i></p> <p>Ma'naviy-ma'rifiy faoliyatida:</p> <p>ma'naviy-ma'rifiy ishlarni rejalashtira olishi, uni tashkil etish metodikasini egallash, o'quvchilar ongiga milliy istiqloq g'oyasini singdirish;</p> <p>o'quvchilarda mafkuraviy va axborot xurujlariga qarshi immunitetni yuzaga keltirish metod va texnologiyalarini bilishi;</p> <p>globallashtirish sharoitida kechayotgan jarayonlarda axborot kommunikatsiya texnologiyalarining o'zni va ta'siri haqida tushuntirish ishlarini olib borish;</p> <p>mahallalarda ma'naviy-axloqiy tarbiya masalalari bo'yicha individual suhbat o'tkazish;</p> <p>milliy urf-odat va marosimlarni o'tkazishda, umuminsoniy qadriyatlar, mehr-muruvvat, bag'rikenglik, vatanparvarlik, sadoqat kabi yuksak insoniy fazilatlarini ochib berish <i>qobiliyatlariga ega bo'lishi kerak.</i></p> <p>Tashkiliy-boshqaruv faoliyatida:</p> <p>pedagogik va axborot texnologiyalardan foydalangan holda ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash mexanizmlarini ishlab chiqish;</p> <p>atrof-muhitni muhofaza qilish va mehnat xavfsizligi talablariga mos kelishi borasida ishlab chiqarish jarayonlarini nazorat qilish;</p> <p>jamoada ijtimoiy va ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish va boshqarish;</p> <p>fikrlar har xil bo'lgan sharoitda to'g'ri qaror qabul qilish;</p> <p>bajarayotgan faoliyati bo'yicha ish rejasini tuzish, nazorat qilish va amalga oshirilgan ishning natijalarini baholash <i>qobiliyatlariga ega bo'lishi kerak.</i></p>
--	---

“5110600-Tarix o‘qitish metodikasi” bakalavriat ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha malaka talabining xalqaro miqyosidagi boshqa ta’lim yo‘nalishlari malaka talablari bilan qiyosiy taqqoslash

Bakalavriaturada ta’lim jarayonining umumiy ko‘rsatkichlari

№	Ta’lim jarayoni	O‘zbekiston Respublikasi (bakalavriatura)	Janubiy Koreya Respublikasi (bakalavriatura)	Germaniya (bakalavriatura)
1.	Boshlanishi	Umumta’lim maktablari, akademik litsey va kasb-hunar kollejlaridan so‘ng	O‘rta maktabni bitirgandan so‘ng	O‘rta maktabni bitirgandan so‘ng
2.	Davomiyligi	4 yil	4 yil	4 yil
3.	Ta’lim oluvchilar soni	20-25	20	20
4.	O‘tish joylari	Ta’lim muassasalarining ilmiy tadqiqot bo‘limlarida, ilmiy tadqiqot institutlarida, ilmiy muassasalar va o‘quv yurtlarining tadqiqot bo‘limlarida o‘tkaziladi.	Universitetga homiylik qiladigan institutlarda	Universitet kafedrasida talabalarning yo‘nalishi va ilmiy tadqiqot mavzulariga taalluqli bo‘lgan institutlarda
5.	Ta’lim beruvchilar	Universitetda faoliyat yuritayotgan professor-o‘qituvchilar	Universitetda faoliyat yuritayotgan ilmiy unvonga ega bo‘lgan malakali o‘qituvchilar va xorijiy mutaxassislarni jalb etiladi	Universitetda faoliyat yuritayotgan ilmiy unvoniga ega bo‘lgan soha mutaxassislari va xorijiy mutaxassislarni jalb etiladi
6.	Ta’lim jarayonini kuzatish va nazorat qilish	O‘zbekiston Respublikasi Oliy va O‘rta maxsus talim vazirligi, DTM, kafedra mudiri, birlashtirilgan boshqa professor-o‘qituvchilar	Fakultet rahbariyati va tegishli kafedra mudirlari va o‘qituvchilar	Fakultet dekanati, kafedra mudirlari, professor o‘qituvchi o‘ziga birlashtirilgan talabalar bilan individual tarzda faoliyat yuritadi

Bakalavriaturada ta’lim jarayonining tarkibi

№	Ta’lim jarayoni	O‘zbekiston Respublikasi bakalavriatura	Janubiy Koreya Respublikasi (bakalavriatura)	Germaniya (bakalavriatura)
1.	Nazariy ta’lim	Kafedradagi o‘qituvchilar tomonidan nazariy bilimlar talabalarga beriladi	Asosan talabalar o‘zlarining yo‘nalishlari bo‘yicha professor-o‘qituvchilarning ma’ruzalari kiradi.	Asosiy qismi fakultetda ma’ruza kurslari ko‘rinishida o‘tkaziladi.
2.	Amaliy ta’lim	Ta’lim muassasasida	Universitet kafedralari qoshidagi maxsus laboratoriyalarda,	Ta’lim muassasasida va Universitet kafedralari qoshidagi maxsus laboratoriyalarda Universitet kafedralari qoshidagi maxsus laboratoriyalarda
3.	Ilmiy –tadqiqot ishlari	Bakalavriaturada ta’lim oluvchilar tanlagan mavzusi bo‘yicha bitiruv malakaviy ishini asosan kafedra sharoitida amalga oshiradi.	Ilmiy ish bo‘yicha kafedra yoki o‘zining mavzusi bo‘yicha boshqa mutaxassis	Kafedra professor-o‘qituvchilari rahbarligida, ilmiy dasturlar doirasida tadqiqot ishlari amalga

		Kafedra yoki boshqa kafedra professor-o'qituvchilari (maslahatchi) ilmiy rahbar etib tayinlanadi. Ilmiy izlanish davomida ilmiy maqolalar, tezislar yozish, respublika va xalqaro ilmiy anjumanlarda ishtrok etish va ma'ruza qilish bilan shug'ullanadilar.	bilan turli institutlarda oshiriladi. Bakalavriaturada o'qish jarayonida ilmiy rahbar tanlanadi.	oshiriladi. Ilmiy ish davomida referatlar taqdim qilishi, konferensiyalarda ishtrok qilishi va ilmiy ish mavzusi bo'yicha jumalga maqola yozishi mumkin.
4.	Mustaqil ta'lim	Talabalar nazariy mashg'ulotlar, amaliy ko'nikmalar va ilmiy ishlari bo'yicha asosiy baza va boshqa ta'lim muassasalarida yaratilgan sharoitlardan (tarqatma materiallar, kutubxona, internet tarmog'i va boshqa) foydalangan holda o'z bilimlarini oshirishlari mumkin.	Talabalar turli mavzularda mustaqil izlanadilar va semestrlar yakunida xulosalarini professor-o'qituvchilarga taqdim etadilar (maqola, taqdimot)	Talabalar mustaqil talimda jumallarga kamida 2-3 maqola yozadilar. Moslashtirilgan barcha shart-sharoitlardan keng foydalanishlari mumkin.
5.	Ta'lim jarayonida baholash	Talabalarning nazariy va amaliy ko'nikmalar, ilmiy-tadqiqot ishlari bo'yicha bilimlarini baholash bakalavriaturada joriy, oraliq, yakuniy baho ko'rinishida va har yarim yillik va yillik attestatsiya ko'rinishida amalga oshiriladi. YAKuniy davlat imtihon savollari og'zaki, yozma, test ko'rinishida va amaliy ko'nikmalarni namoyish etish ko'rinishida talab qilinadi.	Semestrlar davomida asosiy fanlardan belgilangan amaliy, seminar mashg'ulotlari orqali kredit yig'ib boradilar.	Talabalarning joriy bilimi, kompetensiyasi va o'zlashtirishi oraliq test savollari orqali, bilimlarni davriy og'zaki ko'rinishda tekshirish, sikllar bo'yicha har yarim yilda yozma test ko'rinishida amalga oshiriladi.

Bakalavriaturada ta'lim jarayoning mazmuni va davomiyligi

O'zbekiston Respublikasi	Muddati	Janubiy Koreya	Muddati	Germaniya	Muddati
1.O'zbekiston tarixi	1-7 semestr	1. History of Clear	5 oy	1. Geshicte is klar	5 oy
2. Jahon tarixi	1-6 semestr	2. The World history	12 oy	2. Der Weltgeschichte	9 oy
3. Arxeologiya	1 - semestr	3.Archology	4 oy	3.Archajlogie	5oy
4. Tarixiy o'lkashunoslik va turizm	3- semestr	4. Historical local histoty	4 oy	4.Historichhe jrtsgeschichte	5 oy
5. Manbashunoslik	5- semestr	5.Source studu	4 oy	5.Queiistudie	4 oy
6 Tarixshunoslik	3 semestr	6.Historiography	5 oy	6. Geshictsschreiburng	5 oy
7. Tarix o'qitish metodikasi	4-5 semestr	7. Methods of teaching humanities	4 oy	7. Methoden der geisteswissenschaften	5 oy

Izoh: “5110600-Tarix o‘qitish metodikasi” bakalavr ta‘lim yo‘nalishi yuzasidan, birlamchi manbalarga suyangan holda, innovatsion va fundamental tadqiqotlar olib borish, sohaning nazariy va amaliy muammolarini bilish, hozirgi kunda juda dolzarb yo‘nalish bo‘lib, doimiy izlanishni, tahlil qilish va mukammallashtirishni talab qilmoqda. YUqoridagi ma‘lumotlarga asosan shuni aytish mumkinki, davlatimizda yaratilayotgan “5110600-Tarix o‘qitish metodikasi” ta‘lim yo‘nalishi malaka talablari jahon andozalariga mos ravishda bo‘lib, boshqa davlatlarning ta‘lim dasturlariga o‘xshash tomonlari hamda o‘ziga hos hususiyatlari bilan ajralib turadi.

5110600-Tarix o‘qitish metodikasi bakalavriat ta’lim yo‘nalishining malaka talablariga

TAQRIZ

5110600-Tarix o‘qitish metodikasi bakalavriat ta’lim yo‘nalishi uchun yaratilgan malaka talablarini ishlab chiqishda O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi qonuni, “Kadrlar tayyorlash milliy dasturi”, 2017-2021 yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatlar strategiyasida bayon etilgan davrimizning dolzarb masalalaridan biri, o‘qituvchi tayyorlash sifatini tubdan yaxshilash, Oliy o‘kuv yurti talabalarini o‘qituvchilik ishiga nazariy va amaliy tayyorlashning zaruriy bo‘g‘ini – pedagogik talablar va O‘zbekiston Respublikasi standartlash davlat tizimining asosiy qoidalari va boshqa me‘yoriy hujjatlarning asosiy ta’lablari e’tiborga olingan.

Ushbu tayyorlagan malaka talablarida bakalavrlar tayyorlashga qo‘yilgan umumiy malakaviy talablar, kasbiy va ixtisoslik bo‘yicha beriladigan bilimlar, fanlar bo‘yicha malaka va ko‘nikmalar hosil qilishga mo‘ljallangan talablar to‘g‘ri amalga oshirilgan. SHuningdek, bakalavriat ta’lim yo‘nalishining umumiy tasnifi doirasida qo‘llanish sohasi, bakalavriat ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha kasbiy faoliyatlari tasnifi keltirilgan, ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga quyiladigan umumiy talablarda ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy faoliyatlariga quyiladigan malaka talablari, ta’lim yo‘nalishi o‘quv rejasi fan dasturlari mazmuniga quyiladigan umumiy talablarda o‘quv reja fanlari bloklari mazmuniga quyiladigan umumiy talablar hamda bakalavriat ta’lim yo‘nalishi o‘quv rejasidagi yuklama hajmi keltirilganligi mutaxassislik bo‘yicha kurslarning mavjudligi fanlar o‘rtasidagi uzviylikni ta’minlashga xizmat qiladi.

Malaka talablarini keltirilgan ta’lim yo‘nalishi o‘quv rejasi va fanlar dasturlari umumiy o‘rta va o‘rta maxsus, kasb-hunar ta’limi bilan uzluksizlik va uzviylik ta’minlanishini inobatga olgan holda ishlab chiqilgan. Malaka talablarida amaliy xorijiy tilni, kasbga yo‘naltirilgan axborot texnologiyalari va tizimlarini o‘zlashtirilishini ta’minlashga erishish uchun zamin yaratish nuqtai nazaridan qayta ko‘rib chiqilganligi ahamiyatga ega.

5110600-Tarix o‘qitish metodikasi bakalavriat ta’lim yo‘nalishi uchun ishlab chiqilgan malaka talablarini tarix ta’limi jarayoniga joriy etish mumkin.

**Nizomiy nomidagi Toshkent davlat
pedagogika universiteti
“Milliy g‘oya va ma’naviyat asoslari”
kafedrasi mudiri yu.f.n, dots.**

N.Jamalov

5110600-Tarix o‘qitish metodikasi bakalavriat ta’lim yo‘nalishining malaka talablariga

TAQRIZ

2017-2021 yillarda O‘zbekiston respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishlari bo‘yicha Harakatlar strategiyasining Ijtimoiy sohani rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari deb nom olgan IV moddasi 4.5. bandida kadrlar tayyorlaydigan oliy ta’lim muassasalari faoliyatini yanada takomillashtirish talablariga hamohang bo‘lib, unga ko‘ra mutaxassislarni tayyorlashni zamon talabidan kelib chiqib, bilim saviyasini takomillashtirishni ko‘zda tutadi.

5110600-Tarix o‘qitish metodikasi bakalavriat ta’lim yo‘nalish uchun tayyorlangan malaka talablarida bakalavrlar tayyorlashga qo‘yilgan umumiy malakaviy talablar, kasbiy va ixtisoslik bo‘yicha beriladigan bilimlar, fanlar bo‘yicha bilim, ko‘nikmava malakalar hosil qilishga talablari to‘g‘ri ishlab chiqilgan. Hamda bakalavriat ta’lim yo‘nalishining umumiy tasnifi doirasida qo‘llanish sohasi, bakalavriat ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha kasbiy faoliyatlari tasnifi keltirilgan, ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga quyiladigan umumiy talablarda ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy faoliyatlariga qo‘yiladigan malaka talablari, ta’lim yo‘nalishi o‘quv rejasi fan dasturlari mazmuniga qo‘yiladigan umumiy talablarda o‘quv reja fanlari bloklari mazmuniga qo‘yiladigan umumiy talablar hamda bakalavriat ta’lim yo‘nalishi o‘quv rejasidagi yuklama hajmi keltirilganligi mutaxassislik bo‘yicha kurslarning mavjudligi fanlar o‘rtasidagi uzviylikni ta’minlashga xizmat qiladi.

Malaka talablarini keltirilgan ta’lim yo‘nalishi o‘quv rejasi va fanlar dasturlari umumiy o‘rta va o‘rta maxsus, kasb-hunar ta’limi bilan uzluksizlik va uzviylik ta’minlanishini inobatga olgan holda ishlab chiqilgan. Malaka talablarida amaliy xorijiy tilni, kasbga yo‘naltirilgan axborot texnologiyalari va tizimlarini o‘zlashtirilishini ta’minlashga erishish uchun zamin yaratish nuqtai nazaridan qayta ko‘rib chiqilganligi ahamiyatga ega.

5110600-Tarix o‘qitish metodikasi bakalavriat ta’lim yo‘nalishi uchun ishlab chiqilgan malaka talablari talab darajasiga keltirilgan deb hisoblayman.

TTESI “Ijtimoiy fanlar” kafedrası
dotsenti, t.f.n.

D.Masharipova

5110600-Tarix o‘qitish metodikasi
bakalavriat ta’lim yo‘nalishida ishlab chiqilgan
malaka talablari mazmuni bo‘yicha ishchi guruhining kelishuv varaqasi

№	Ishchi gurux raisi va a‘zolari	A‘zolarining F.I.SH	Lavozimi, ilmiy darajasi va unvoni	Imzo
1	rais	D.U.Ergashev	Nizomiy nomidagi TDPU o‘quv ishlari bo‘yicha prorektori	
2	a‘zo	V.T.Ishkuvatov	Nizomiy nomidagi TDPU Tarix fakulteti dekani	
3	a‘zo	A.Raxmatullaeva	Nizomiy nomidagi O‘zbekiston tarixi va tarix o‘qitish metodikasi	
4	a‘zo	M.Kaxarova	Nizomiy nomidagi TDPU O‘zbekistonda demokratik jamiyat kurish nazariyasi va amaliyoti	
5	a‘zo	N.Jamalov	Nizomiy nomidagi TDPU Milliy g‘oya va ma‘naviyat asoslari kafedrasini mudiri	

Rektor

SH.S.SHaripov

O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor

D.U.Ergashev

O‘quv-uslubiy bo‘lim boshlig‘i

A.A.Xujaev

Fakultet dekani

V.T.Ishkuvatov

**bakalavriat ta'lim yo'nalishida ishlab chiqilgan
malaka talablari va o'quv rejasini ishlab chikuvchi Ishchi gurux tartibi**

T/R	Ishchi guruh raisi va a'zolarining F.I.SH.	Lavozimi, ilmiy darajasi va unvoni, ish joyi	Imzo
1	SH.S.SHaripov	Rais, rektor	
A'zolari:			
1	A.R.Raxmatullaeva	TDPU, kafedra mudiri t.f.n.	
2	H.X.Jamaldinov	TDPU, katta o'qituvchi	
3	R.A.Mulladjanova	TDPU, p.f.n., dotsent	
4	F.O.Ismatullaev	TDPU, t.f.n., katta o'qit.	

Rektor _____ **Sh.S.SHaripov**

M.O'.

O'quv ishlari bo'yicha prorektor _____ **D.U.Ergashev**

Dekan _____ **V.T.Ishquvatov**

5110600-Tarix o'qitish metodikasi bakalavriat ta'lim yo'nalishida ishlab chiqilgan malaka talablari va o'quv rejasini ishlab chikuvchi Ishchi gurux tartibi

T/R	Ishchi guruh raisi va a'zolarining F.I.SH.	Lavozimi, ilmiy darajasi va unvoni, ish joyi	Imzo
1	Sh.S.SHaripov	Rais, rektor	
A'zolari:			
1	A.R.Raxmatullaeva	TDPU, kafedra mudiri t.f.n.	
2	H.X.Jamaldinov	TDPU, katta o'qituvchi	
3	R.A.Mulladjanova	TDPU, p.f.n., dotsent	
4	F.O.Ismatullaev	TDPU, t.f.n., katta o'qit.	

Rektor _____ **SH.S.SHaripov**

M.O'.

O'quv ishlari bo'yicha prorektor _____ **D.U.Ergashev**

Dekan _____ **V.T.Ishkuvatov**

